

2 017550 139621

کتاب

مخ ۴

الله تعالی ته لار

دغه کتاب خدای ته د لار موندلو یو عملي لارښود دی. دغه لارښود کې له قرآن څخه گټه پورته شوې، له نبوي احادیثو څخه استفاده شوې او د الله تعالی د اولیاوو له مجربو نسخو او تجربو څخه استفاده شوې ده.

کرنې ریاست: روان کال په ارزگان کې ۷۴ پراختیایي پروژې گټې اخیستنې ته سپارل شوي

د ارزگان ولایت د کرنې ریاست چارواکي وایي چې په دغه ولایت کې نږدې ۷۴ پراختیایي پروژې پلي شوي دي. یاد ولایت د کرنې رییس انجنیر احمدشاه خیري ويلي چې دغه ریاست په ۱۳۹۹ مالي کال کې د کرنیزو محصولاتو د مدیریت د پروژو ترڅنګ نږدې ۷۴ پراختیایي پروژې پلي کړې دي. نوموړي زیاته کړې په دغو پروژو کې د پیازو او کچالو صفر درجې زبرمتونونه، د مڼو او انارو سرې خونې، نوي بڼونه، د نیالګیو قوربي جوړول، د اصلاح شویو تخمونو ویش، د حیواني او نباتي ناروغیو مخنیوی، بزگرانو اومالدارانو ته روزنیز پروگرامونه او عامه پوهاوی شامل دي. خیري ويلي، چې په ۱۳۹۹ یم کال کې دوی یو زر او ۲۴۰ جریبه نوي بڼونه جوړ کړي دي. هغه زیاته کړې، چې د یادو پروژو په پلي کېدو سره د ارزگان ولایت د کرنې په سکتور کې د پام وړ بدلون رامنځته شوی او ترڅنګ یې گټو خلکو ته اوږدمهال او لنډمهالې دندې برابرې شوي دي.

گزارش‌ها:

طرف‌های درگیر برای جنگ در بهار پیش رو آماده‌گی‌ها گرفته‌اند

در حالی که صلح با طالبان، از داغ‌ترین بحث‌های امسال بوده؛ اما گزارش‌ها می‌رسانند که طرف‌های درگیر، برای جنگ در بهار پیش رو، نیز آماده‌گی‌هایی گرفته‌اند. مقام‌ها در برخی از ولایت‌ها تأیید می‌کنند که نیروهای دولتی، رویارویی‌های احتمالی را با طالبان در فصل گرما، در برنامه‌های شان دارند. طالبان هنوز در این باره چیزی نگفته‌اند؛ اما وزارت دفاع ملی، جنگ را بیشتر به زبان طالبان می‌داند. کندز، بغلان، ارزگان، کندهار و هلمند از ولایت‌هایی هستند که در هفته‌های اخیر یا از جابه‌جایی طالبان در اطراف مراکز این ولایت‌ها و یا هم از تحرکات این گروه در شاهراه‌های انجامیده به این ولایت‌ها، خبرهای پخش شده‌اند. در این میان، شاهراه‌هایی که از کابل به ولایت‌های دیگر می‌انجامند، نیز گواه نامنی‌ها و یا هم حضور گاه طالبان بوده‌اند. در این میان، وزارت دفاع ملی تأکید می‌ورزد که طالبان با تمایل نداشتن به صلح با دولت، خودشان ضرر خواهند کرد. روح‌الله احمدزی - سخنگوی وزارت دفاع ملی گفت: «اگر گزینه ادامه خشونت‌ها و جنگ را انتخابات کنند، اشتباه بزرگی خواهند کرد و از سوی نیروهای قهرمان دفاعی و امنیتی کشور که همیشه آماده دفاع از مردم و خاک خود هستند، با شکست شدیدی روبه‌رو خواهند شد.» نگرانی‌ها از افزایش خشونت‌ها در فصل گرما، در اوضاعی اوج گرفته‌اند که امسال چند ولایت کشور در فصل سرما نیز گواه نبردها بوده‌اند.

مسیبیر

ورځپاڼه

نوی لید، نوی منزل

www.maseerdaily.af

چهارشنبه د ۱۳۹۹ د سلواغې ۲۹ مه | د ۲۰۲۱ د فبروري ۱۷ مه | ۶۸۲ یمه گڼه

له نښتو او بریدونو سره هممهاله؛

طالبان وایي، جگړه د حل لار نه ده، امریکا دې پر هوکړه عمل وکړي

کوم هېوادونه د کرونا واکسین بهیر کې مخکې دي؟

مخ ۳

سړنی پسرلنی اختر

مخ ۲

که ناټو د ځواکونو د پاتې کېدو اعلان وکړي؟

مخ ۲

زموږ لومړیتوب دا دی چې افغانستان بیا د ترهگرو پر ځاله بدل نه شي

مخ ۵

کاتسکي: د دوچې تړون نقض به امریکا په نړیواله کچه بې اعتباره کړي

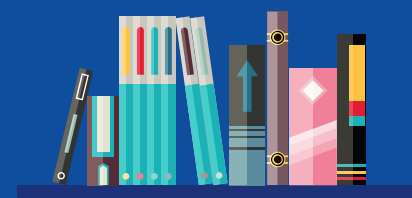
افغانستان خپل سرتېري وباسي او په وینا یې، که دا کار ونه کړي، نو ښايي امریکایي ځواکونه په یوه بله بې پایه جگړه کې ښکېل شي او دا به په افغانستان کې د امریکایي ځواکونو د جگړې لپاره د سیمې د هېوادونو مداخلې ته زمینه برابره کړي. نوموړی د افغان جگړې د حل یوازینی لار د سولې خبرې مخ ته بېول او له افغانستان د سرتېرو ایستل بولي.

امریکا دې د دوچې هوکړې په ماتولو ځان په نړیواله کچه نه بې اعتباره کوي. مشهور امریکایي مبصر ټیلر کاتسکي نیوزویک نشریې ته په یوه لیکلې مقاله کې ويلي، چې بایدن باید د دوچې هوکړې ته ژمن پاتې شي او د مې تر میاشتې دې خپل سرتېري له افغانستانه وباسي. د نوموړي په خبره، که امریکایي لوری پر خپله هوکړه عمل ونه کړي، نو دا به امریکا په نړیواله کچه بې باوره کړي؛ ځکه دغه هېواد تر دې وړاندې له ایران سره اټومي هوکړه ماته کړې او اوس به له طالبانو سره د دوچې هوکړه ماتوي. ټیلر همدا راز وایي چې بایدن باید له

اکسوس کتابپلورنځی
Aksos Book Store

Add a Book to Your Life

- د هېوریو پارک جنوبي دروازې ته مخامخ
- 0798-98-9696, 0202504652
- aksosbookstore@gmail.com
- www.aksosbookstore.af
- Aksos Book Store
- Aksos Book Store

سرلیکنه

که ناپو د ځواکونو د پاتې کېدو اعلان وکړي؟

ټاکل شوي د ناپو غړي هېوادونه د نورو مسایلو تر څنګ له افغانستان څخه د خپلو ځواکونو پر وتلو هم بحث وکړي. د امریکا او طالبانو ترمنځ د شوې هوکړې پر اساس ټول بهرني ځواکونه باید تر راتلونکې مې میاشتې پورې له افغانستان څخه ووځي، خو ناپو بیا بیا داسې اشارې کړي چې ګواکې ځواکونه به یې تر مې میاشتې وروسته هم په افغانستان کې وي او شرایطو ته په پام سره به له افغانستان څخه وځي. اوس به ناپو په دې اړه رسمي پرېکړه کوي، چې ځواکونه به یې له افغانستان څخه وځي او که څنګه، خو اټکل دی چې ناپو به ووايي چې د وتلو لپاره نېټه نه ټاکي او نه یې مراعاتوي، بلکې دوی به شرایطو ته په پام سره له افغانستان څخه ووځي.

اوس که ناپو همدا پرېکړه وکړي چې ځواکونه به یې تر مې میاشتې پورې ونه وځي، نو پوښتنه دا ده چې څه به پېښېږي؟ دلته دوه حالتونه دي. یو دا چې د ځواکونو پاتې کېدل له طالبانو سره د نوې هوکړې پر اساس وشي، بیا ښايي کومه جگړه رامنځته نه شي. د دې شونتیا شته چې امریکا طالبانو ته امتیازات ورکړي او په بدل کې یې ترې وغواړي چې څو میاشتې نور هم د ځواکونو حضور ومني. که څه هم طالبانو ويلي چې بهرني ځواکونه باید تر مې میاشتې ووځي او که ونه وځي، دوی به پرې بریدونه وکړي، خو په سوله کې د طالبانو لاسته راوړنو او گټو ته په کتو، د یوې معاملې شونتیا نه شي ردېدلای. دویم دا چې که له طالبانو سره له هوکړې پرته د ځواکونو پر حضور ټینګار وشي او طالبان یې رد کړي، نو سخته او خونړۍ جگړه به وشي.

خو پوښتنه دا ده چې جگړه به څه ډول وي؟ که څه هم طالبانو ويلي چې که بهرني ځواکونه ونه وځي، بریدونه به پرې وکړي، خو که جگړه بیا گرمېږي، نو بیا به هم لویه برخه زیان افغانانو ته اوږي او بهرني ځواکونه به تر ډېره خوندي وي. بهرني ځواکونه کم شوي، په خپلو اډو کې خوندي دي، د باندې نه راوځي، نو ځکه به پرې کم بریدونه وشي. ان که طالبان د دوی پر مرکزونو هم بریدونه وکړي، له دې امله چې هغوی په خپلو اډو کې دي او هلته پراخ دفاعي امکانات لري، بیا به هم هغوی ته ځاني زیانونه کم وي. له دې سره به د طالبانو د جگړې ټول فشار پر حکومت وي. طالبان به نه یوازې په ښارونو کې لوی بریدونه وکړي، بلکې د ولسواليو، ښارونو او ولایتونو د پوره لاندې کولو هڅې به وکړي او ځینې ولایتونه به لاندې هم کړي. په دې ډول به د بیا پیل کېدونکې جگړې قربانیان، حکومتي ځواکونه، طالبان او ملکي وگړي وي، چې ټول افغانان دي، خو بهرني ځواکونه به په اډو کې خوندي وي او کم زیان به ور اوږي.

هغوی چې د سولې په پروسه کې یې خنډونه جوړ کړل، د بهرنیو ځواکونو د پاتې کېدو لپاره یې هڅې وکړې او وبې نه غوښتل چې بین الافغاني خبرې بریالی شي، د دې راتلونکې جگړې مسوولیت یې پر غاړه دی. د دې تر څنګ د بهرنیو ځواکونو پاتې کېدل به بیا هم د جگړې اصلي لامل وي او هر افغان باید پر دې تمرکز وکړي چې هېواد له بهرنیو ځواکونو پاک کړي او د جگړې اصلي لامل ختم کړي. له بله اړخه تر هغو چې موږ افغانان خپلې ستونزې خپله حل نه کړو، همداسې به هم په جگړه کې وو او هم به بهرني ځواکونه دلته حضور ولري.

لیکنه: زربینه د چین میډیا گروپ د پښتو څانګې خبریاله

سړنی پسرلنی اختر

جو ناو د چین د هه بی ولایت اوسیدونکی دی، نوموړی کابو لس کاله کیږي، چې په بېجینګ کې کار کوي او همدلته له خپلې مېرمنې او دوو ماشومانو سره د ژوند شپې او ورځې تېروي. نوموړی هر کال پسرلنی اختر خپل ټاټوبي ته وړي او هلته یې له خپلو خپلوانو او کلیوالو سره یو ځای لمانځي، خو سړ کال یې له خپلې مېرمنې سره پرېکړه وکړه، چې سړنی پسرلنی اختر په بېجینګ کې ولمانځي او همدلته پاتې شي. نوموړي وویل، دولت خلک هڅوي چې د کرونا وبا د وقایې لپاره د پسرلني اختر په موده کې په خپلو ځایونو کې پاتې شي او د کار په ځای کې اختر ولمانځي. زه له دولت ملاتړ کوم، زه او کورنۍ به مې په بېجینګ کې پاتې شو. ډېر ملگري مې همدلته پاتې دي، نو د اختر په موده کې به د یوازیتوب احساس ونه لرو، خو د افسوس وړ خبره دا ده، چې له پلار او مور سره به ونه گورم، خو بیا هم له دوی سره هره ورځ وېدویي خبرې کوم، نو دومره ستونزه نشته. ډېرو چینایانو د ښاغلي جو په څېر انتخاب کړی او په خپلو ځایونو کې پاتې شوي دي. دوی دا انتخاب په اسانۍ نه دی کړی، ځکه

د خلکو ملاتړ تر لاسه کړی دی. سړ کال د اورگاډو په سټېشنونو او هوايي ډگرونو کې مسافرین د پخوا په پرتله ډېر کم ښکاري. د چین ټرانسپورتي ادارې وړاندوینه کړې، چې د سړني پسرلني اختر په موده کې به د مسافرینو شمېر د تېر کال د همدې مودې په پرتله ۲۰ سلنه کم وي. یوه سروې هم ښيي، چې تر ۷۷ سلنه ډېرو کارکوونکو پرېکړه کړې، چې د مزدورۍ په ځایونو کې به پاتې او پسرلنی اختر به ولمانځي. هوانګ جیوان د چین د شمال هېی لونګ جیانګ ولایت اوسیدونکې ده او اوس په بېجینګ کې په یوه شرکت کې کار او ژوند کوي. نوموړې د تېر کال د وروستۍ اونۍ په پای کې یوه سوپر مارکیټ کې د پسرلني اختر د لمانځنې په پار شیان واخیستل. نوموړې وايي، ما همدلته اختر تېر کړ، کومه ستونزه نه لرم، زه کولی شم له خپلې کورنۍ سره ویدویي خبرې وکړم او دوی ته د اختر مبارکي ووايم. نن مې مېوې او د ژوند اړین توکي واخیستل، بیه یې مناسبه او له عادي وخت سره برابره ده، ما ډېر توکي واخیستل او د اختر په موده کې به یې وکاروم. د اختر په موده کې د خلکو د ژوند لپاره په بازارونو کې د کافي مالونو عرضه او د توکو ثابتې بیې ډېرې مهمې دي. د چین حکومت او تصدیو په دې برخه کې ډېر چمتووالی نیولی دی. د چین د دولت رییس شي جین پینګ له پسرلني اختر مخکې د دغه هېواد له گوی جو ولایت څخه د لیدنې پر مهال یوه

سوپر مارکیټ ته ورغی او هلته یې د توکو د بیو وضعیت له نږدې وکاڼه. د چین حکومت د تگلارو په رڼا کې د ډېرو ځایونو اوسېدونکو ته د اختر په موده کې د ژوند اسانتیاوې برابرې شوې دي. د بېلگې په توگه، ډېرو مغازو خلکو ته د توکو اخیستلو پر مهال تخفیفونه اعلان کړي، حکومتي ادارو له خلکو سره د کور کرایو کې مرسته کړې، مخابراتي شرکتونو مشتریانو ته د انټرنېټ کارونې وړیا کڅوړې اعلان کړې، تصدیو خپلو کارکوونکو ته د اختر د تېرولو لپاره پیسې ورکړې او باغونو ته د تلو لپاره یې خلکو ته ټکټونه ډالی کړي دي. د بېجینګ اوسېدونکې اغلې گوه وايي، زه په یوه حکومتي اداره کې کار کوم، زمونږ ادارې خپلو کارکوونکو ته د فلمونو ټکټونه ورکړي او هغو کارکوونکو ته چې ودونه یې نه دي کړي، خوراکی توکي ډالی کړي، چې پکې د (جیاو څه) او (مان تو) په نوم دودیز خواړه او غوښې هم شاملې دي، څو دوی د پسرلني اختر په رخصتیو کې ښه ډوډۍ وخوري. د مېرمنې گوه خاوند وايي، د بېجینګ ټول دولتي باغونه د ښاریانو پر وړاندې وړیا پرانېستل شوي، نوموړی درېو باغونو ته د تگ اراده لري او کورنۍ سره به په گډه له باغونو سیل وکړي. نوموړي وویل، زما په اند دا ډول اقدامات ډېر ښه دي، ځکه د خلکو اړتیاوې پوره کوي او په دې سره مور په خپلو ځایونو کې له اختر څخه خوند اخیستلی شو.

واک هغه چا ته وسپاري، چې د افغانانو د رايو پر اساس وټاکل شي.» دغو څرگندونو په ټولنيزو رسنيو کې هم يوه لويه غوغا جوړه کړه، ځينې په جمهوريت، ځينې بيا د موقت حکومت او ځينې نورو بيا په امارت کې خپل ځانونه ويني. د هرې يوې ډلې او پلويانو بلې ته په ښکښلو او بد رد ويلو خوله خلاصه کړې وه. اوس که د دواړو لوريو لخوا د سولې فضا همدغسې خړه پړه وي؛ دا به نه یوازې دا چې د دواړو لوريو دا ډول څرگندونې به د سولې روان بهير ته زيان وروي، بلکې پر دغه ملي پروسه ښايي منفي سيوري هم وغوروي او يا يې هم په بشپړه توگه زيانمنه کړي. دا ډول ناوړه چاره کولای شي، څو د بين الافغاني مذاکراتو په بهير کې نويو درزونو، خنډونو او نويو بن‌بستونو د رامنځته کېدو لامل شي. پکار دا ده چې د روانې خونړۍ جگړې چې زور يې ټول له ملت خېژي، د حل لپاره يو صادقانه گام واخيستل شي. ښکېل اړخونه له خپلو غوښتنو تېر شي او نور د خدای لپاره په دغه خورېدلې ولس رحم وکړي. که ښکېل اړخونه د خپل ولس د برخليک پر ځای د نورو گټو ته لومړيتوب ورکوي او خپلې گټې د نورو په گټو کې خوندي ويني، دا ارمان يې نيمه خواه دی، هېڅکله به يې دا ارمان پوره نه شي، دا هرڅه زموږ تاريخ ثابت کړي. په هېواد کې د يوې تلپاتې سولې او ثبات په هيله!

شوي ده. د ملکي وگړو د نه خونديتوب له امله حقوقو بشر، د افغانستان لپاره د مرستندويه ادارې يا يوناما او هم داخلي چارواکو خپلې اندېښنې ښودلې دي. په دوحه کې د امریکا او طالبانو تر منځ د سولې هوکړې له لاسليک وروسته افغانانو تمه درلوده چې په هېواد کې روانه خونړۍ جگړه به د سولې او اوربند په رامنځته کېدو سره بنده شي او يا به هم لږ تر لږه د اوسنۍ جگړې په گراف کې د ټيټوالي لامل شي، خود میاشتو په تېرېدو د افغان سولې بهير نه یوازې پخ او بې برخليکه پرمخ روان دی، بلکې يادې چارې د سولې په پروسه کې نوي درزونه هم راپيدا کړل. په قطر کې د طالبانو د سياسي دفتر مرستيال او د سولې مرکچې پلاوي غړي عباس ستانکزي په مسکو کې يوې خبرې غونډې ته ويلې وو، چې «د سولې پر وړاندې يوازينی خنډ ولسمشر محمد اشرف غني دی او که غني استعفا وکړي، د اوربند او سولې خبرو راتگ حتمي دی.» خو ځينو سرچينو بيا ويلې چې د ننه په هېواد کې ځينې سياسيون د موقت حکومت نغاړه هم ډنگوي او دوی بيا د موقت حکومت غوښتونکي دي. خو د ولسمشر مرستيال وياند دواخان مينه پال بيا د هغو څرگندونو په غبرگون کې ويلي، چې «د ولسمشر دوره اساسي قانون ټاکلي ده او ولسمشر محمد اشرف غني به د خپلې پنځه کلنې دورې تر بشپړېدو وروسته

په جمهوريت او امارت کې گير ولس

ليکوال: بخت الله بيان

افغانان له څلورو لسيزو څخه زيات د جنگ کرغېړنه تجربه ويني، چې په دې غميزو کې يې يو نسل د جنگ او جگړې د باروتو په تورو لوخړو کې له منځه لاړ او دويم نسل يې هم عملاً د جنگ تريخ حقيقت تجربه کوي. د همدغو جگړو په پايله کې مو دوه نسلونه د پوهې، مدنيت، روغتيا او د نوې ټکنالوژۍ له دور څخه ډېر شاته پاتې شول. همدغو جنگونو او جگړو مو ماشومان او ځوانان ذهناً او روحاً نارامه او فکرونه يې د جنگ کرغېړني څپې منزوي او محشوشه کړل. ځوانانو مو د ژوند د اساسي کارونو پر ځای پر نورو او د پرديو په اشاره او لمسونه يې هدفه مزل غوره کړ، د سيمو هېوادونو هم د دوی له ځوانۍ څخه د يوه سپر په توگه کار واخيست. د ښوونځي، پوهنځي او مدرسې پر ځای يې پر داسې ناوړه لارو روان کړل، چې په پايله کې همدوی خپله لار ورکه کړه او په ناسمه لار بېرته د دښمن په لومو کې ورولوېدل. شومو دښمنانو دوی ته د انسانيت پر ځای وحشت، د دوستۍ پر ځای دښمني او له خپل هېواد سره د مينې

پر ځای يې د خپل هېواد وړانول ور زده کړل. نوي ځوانان چې د ځوانۍ په نشه کې مست وو، په خپلو ځانگړو روزنځايونو کې د هېواد پر ضد وروزل او بيا يې د هېواد پر ضد استعمال کړل، چې په پايله کې هېواد ته جنگونه، وحشتونه، بربريتونه او مرگونه په برخه شول او څلويښت کاله يې افغانان په خپلو کې سره په جگړه کړل. دوی ورته د يوه لويڅار په توگه وکتل او د افغانانو له جنگ او وژلو څخه يې خوند واخيست. له بل لوري ملکي وگړي چې د جگړې په لومړۍ کړښه کې راگير دي، تل د دواړو لوريو لخوا گواښل کېږي، تهديدېږي او وژل کېږي. د دوی له کورونو او کليو څخه پټنځايونه جوړ شوي او د سپر په توگه ورڅخه کار اخلي، چې دې کار د ملکي وگړيو ژوند تريخ کړی او د مرگ او ژوبلې په شمېر کې يې هم د پام وړ زياتوالی رامنځته کړی. په دې وروستيو کې په هېواد کې د ننه جگړې دومره خونړۍ بڼه غوره کړې، چې په خپل وخت کې بې ساري بلل

کوم هېوادونه د کرونا واکسين بهير کې مخکې دي؟

بي بي سي - پښتو

کله چې د کرونا واکسين خبره کېږي، نو تر ټولو مهمه پوښتنه دا وي چې کله به خلکو ته رسېږي؟ ځينو هېوادونو د خپلو وگړو واکسينولو پروگرام پيل کړی، خو ډېرو هېوادونو کې وضعیت لا هم روښانه نه دی. د بي بي سي په دې رپوټ کې په ډاگه شوي چې د نړۍ کوم هېواد د واکسيناسيون بهير کې تر نورو مخکې دی. خو د وگړو واکسينولو بهير دومره ساده هم نه دی. په اصل کې دا يوه پېچلې پروسه ده چې حکومتونه، نړيوالې ادارې او ساينسي بنسټونه پکې ښکېل دي. يوه خبره ښکاره ده چې د امريکا او برېتانيا په څېر شتمن هېوادونه د دې کتار په سر کې او تر نورو مخکې دي.

کاناډا او د اروپايي ټولنې هېوادونه دويم ځای لري، خو لکه څنگه چې اټکل کېدلی شي، بي وزله او د درېيمې نړۍ هېوادونه تر ټولو وروسته پاتې دي. البته ځينې داسې هېوادونه هم شته چې د واکسيناسيون بهير يې ښه روان دی. کاناډا په لومړيو کې له اروپايي ټولنې د خپل نفوس پنځه برابره واکسين واخيست، ځکه وېره يې درلوده چې د امريکا پخوانی ولسمشر ډونالډ ټرمپ ښايي امريکايي واکسين ورته کړي. خو خبره سرچپه شوه، امريکا کې د واکسين کمی نشته، خو اروپايي ټولنه يې له کمښت سره مخ ده او ښايي نورو هېوادونو ته يې صادرات کم کړي. نو په دې مانا چې د

کاناډا سودا سمه نه وه. د سربيا په څېر هېواد کې هم د واکسيناسيون بهير تر اټکل ښه روان دی. دا ځکه چې دې هېواد هم له روسيې سپوټنېک او هم له چين څخه ساينوفام واکسين تر لاسه کړی. دليل يې (د واکسين ډيپلوماسي) ده، په دې مانا چې چين او روسيه دواړه سربيا کې سياسي نفوس غواړي او سربيا له دې حالته گټه اخيستی او له دواړو هېوادونو څخه يې واکسين تر لاسه کړی. د چين ساينوفام واکسين په متحدو عربي اماراتو کې هم اتيا سلنه وگړو ته ورکول کېږي، بلکې چين هلته د دې واکسين د توليد فابريکه پرانيستې او روزل شوي کارکوونکي يې ور استولي دي. خو که يو هېواد د واکسين تر ټولو لوی توليدوونکی وي، دا په دې مانا نه ده چې وگړي به يې تر نورو هېوادونو ژر واکسين شي. څېړنې ښيي چې د هند او چين په څېر هېوادونو کې د ټولو وگړو واکسينول ښايي ډېر وخت ونيسي او دليل يې دا دی چې دواړه د نفوس له پلوه خورا لوی هېوادونه دي.

د روغتيا نړيوال سازمان، د واکسين نړيواله ټولواه (گاوي) او د وياو لپاره د چمتووالي مرکز د (کوواکس) په نامه يو پروگرام چمتو کړی، چې د نړۍ هر هېواد ته به د واکسين ورکړه تنظيموي. بي وزلو هېوادونو ته به د يو ځانگړي فنډ يا بوديجې له لارې په وړيا توگه واکسين ورکول کېږي، خو شتمن هېوادونه به يې په خپلو پيسو اخلي، البته په ارزانه بيه. يوه ستونزه دا هم ده چې ځينې هېوادونه پر ځای د دې چې د (کوواکس) پروگرام له لارې واکسين تر لاسه کړي، پخپله له توليدوونکو سره مخامخ اړيکه نيسي. د دې کار تاوان دا دی چې واکسين ورته گران تمامېږي. د بېلگې په توگه، يونگانډا اعلان کړی چې د هند له (سیرم انستېټيوټ) نه يې ۱۷ ميليونه ډوزه واکسين اخيستی او د هر ډوز بيه ۷ ډالره ده. خو که همدا واکسين د (کوواکس) پروگرام له لارې اخيستل شوی وي، نو هر ډوز به ورته په ۴ ډالره تمام شوی وي. خو پخپله د (کوواکس) پروگرام په اړه هم ځينې نيوکې شته. يوه ستونزه دا ده چې د روغتيا نړيوال سازمان دا پروگرام د واکسين

له ډېرو توليدوونکو سره پر خبرو او معاملو بوخت دی، چې ورسره د واکسين د وېش لړۍ پېچلې شوې ده. اروپايي ټولنه هم ورته ډېره هيله نه لري، او اټکل کوي چې دا پروگرام که بريالی هم شي، نو يوازې به د نړۍ له شلو تر ۲۷ سلنه وگړي واکسين کړای شي. داسې اندېښنې هم شته چې ځينو هېوادونو ته ښايي ان تر ۲۰۲۳ کاله هم واکسين ونه رسېږي او يا يې ښايي بيخي تر لاسه نه کړي. بله دا چې د ځينو هېوادونو لپاره واکسين اصلاً لومړ ټوټه نه دی، په ځانگړې توگه هغه هېوادونه چې ځوان نفوس لري او کرونا وبا پکې ډېره نه ده خپره شوې. په هر حال، په نړۍ کې د واکسين توليد تر پخوا په چټکۍ روان دی، خو د ځمکې پر سر د ۷ اعشاريه ۷ ميليارد وگړو واکسينول لويه پروسه ده، چې پخوا هېڅکله نه ده تر سره شوې. کارپوهان حکومتونو ته مشوره ورکوي چې بايد خپلو وگړو ته سپينه خبره وکړي، ځکه د نړۍ په کچه د واکسيناسيون دا بهير ښايي کلونه وخت ونيسي.

له نښتو او بریدونو سره هممهاله؛

طالبان وايي، جگړه د حل لار نه ده، امريکا دې پر هوکړه عمل وکړي

اړينه ده. سره له دې چې په کور د ننه د طالبانو جگړې شديدې شوې، خو دغه ډله وايي چې جگړه د حل لار نه ده او امريکايان بايد د سولې لار خپله کړي. د طالبانو د قطر دفتر مشر ملا برادر په يوه پرانيستي ليک کې له امريکايي لوري غوښتي، چې

حکومت غوښتي، چې له افغانستان څخه خپل سرتېري وباسي. د دوی په وينا، جگړه د حل لار نه ده او د دې وخت دی، چې امريکا د جگړې پر ځای د سولې تگلاره غوره کړي. ولسمشرۍ مانۍ بيا ويلي چې افغان حکومت لا هم د ناټو مرستو ته اړتيا لري او د گډ دښمن پر وړاندې گډ مبارزه

نن چهارشنبه د ناټو د غړو هېوادونو دفاع وزيران د افغانستان په اړه بحث کوي. تر دې غونډې مخکې د ناټو عمومي منشي ويلي چې ښايي سرتېري يې د شرايطو تر سمېدو پورې په افغانستان کې پاتې شي. بلخوا بيا طالبانو امريکايانو ته يو پرانيستی ليک ليکلی او په دې ليک کې يې له امريکايي

الافغاني خبرې روانې دي او دواړه لوري بريالي کېږي چې په خبرو کې يوې پایلې ته ورسېږي. بلخوا افغان حکومت بيا وايي چې دوی په افغانستان کې په روان وضعیت کې د ناټو همکارۍ ته اړتيا لري. د ولسمشر د وياند مرستيال دوا خان مينه پال تازه په يوه مرکه کې ويلي، چې ناټو او افغانستان ته له يوه گډ دښمن گواښونه متوجه دي. د مينه پال په خبره، ناټو بايد پوه شي چې دلته د دې گواښ پر وړاندې شريکه او ستراتېژيکه مبارزه په کار ده. بلخوا د افغانستان د ملي مصالحې عالي شورا رييس ډاکتر عبدالله عبدالله يو ځل بيا پر طالبانو غږ کړی، چې روان تاوتریخوالی کم کړي او پر ځای يې دې د سولې خبرې چټکې کړي. د ده په خبره، امريکا ځکه د دوحي هوکړه ارزوي چې وگوري طالبانو يې پر ژمنو عمل کړی دی. د ده په خبره، که طالبان په رښتيا سوله غواړي او د دې غوښتونکي وي چې د سولې هوکړه وساتل شي، نو لا هم فرصت شته او بايد د مذاکراتو مېز ته راوگرځي او تر څنگ يې دې اوسنی تاوتریخوالی پای ته ورسوي. بلخوا د ناټو سازمان د افغانستان په اړه غونډه جوړوي. د غونډې تر جوړېدو مخکې د دغه سازمان عمومي منشي ينس سټولټنبرگ ويلي، چې په افغانستان کې به يې د شرايطو تر سمېدو پورې پوځيان حضور ولري او تر هغه به دلته وي چې شرايط برابر شوي نه وي.

لاوروف: که اروپايي ټولنه خپل اوسنی دريځ بدل کړي،

چمتو يو چې اړيکې ورسره ورغوو

دغو دريو هېوادونو د ډيپلوماتانو د گډون خبر رد کړی او ويلي يې دي، چې دوی خپل کارونه تعقيبول. وروسته له هغې چې دغه ډيپلوماتان د فبروري پر پنځمه و ایستل شول، جرمني، سوېډن او پولنډ په گډ اقدام سره تېره دوشنبه د روسيې درې ډيپلوماتان له خپلو خاورو وايستل. د دواړو لورو اړيکې وروسته له هغې لا ترينگلي شوې، کله چې روسيې په ۲۰۱۴ز کال کې د اوکراين کرېميا ټاپووزمه له خپلې خاورې سره يوځای کړه، په تېرو اوو کلونو کې دغه اړيکې تر ټولو ټيټې سطحې ته رسېدلي دي. د اروپايي ټولنې او روسيې اړيکې وروسته له هغې لا خرابې شوې، چې اروپايي هېوادونو مسکو د اپوزيسون د مشر الکسي ناولنی په

په سنت پترزبرگ کې د روسيې د دغه لور پورې ډيپلومات دا څرگندونې د هغه د فنلندي سيال پيکاهاويستو غبرگونه راپارولی دی. هغه وويل: «کله چې د اروپايي ټولنې او د روسيې فدراتيف په اړه خبره کوو، بايد تل په یاد مو وي چې فنلنډ هم د اروپايي ټولنې غړی هېواد دی.» د روسيې او اروپايي ټولنې ترمنځ کړکېچ وروسته له هغې اوج ته ورسېد، چې مسکو نور ولگاوه چې د جرمني، سوېډن او پولنډ د سفارتونو او کونسولگريو دريو ډيپلوماتانو د کرېملين د سرسخت منتقد الکسي ناولنی د ملاتړ په اعتراض کې برخه اخيستی او وروسته يې دغو ډيپلوماتانو ته له روسيې د وتلو امر وکړ. خو اروپايي ټولنې په هر ډول اعتراض کې د

د روسيې د بهرنيو چارو وزير پر اروپايي ټولنې تور لگولی، چې له مسکو سره د اړيکو ترينگلي کولو هڅه کوي، خو د نوموړي فنلندي سيال دا تورونه رد کړي دي. د روسيې د بهرنيو چارو وزير له خپل فنلندي سيال سره په ليدنه کې ويلي، که مسکو له اروپايي ټولنې مثبت اقدامات وويني، دوی چمتو دي چې له دې ټولنې سره خپلې اړيکې بېرته ورغوي. هغه زياته کړې: «موږ بايد د هر ډول وضعیت لپاره چمتو واوسو. اوس انتخاب د اروپايي ټولنې په لاس کې دی. که وغواړي چې خپلې اړيکې ورغوي، يا د اړيکو پرې کولو په سوچ کې وي، موږ هر يوه انتخاب ته چمتو يو.»

بنده د ناولنی خوشې کېدل غواړي. دغه راز يې پر روسيې د بنديزونو لگولو پر موضوع غور کړی دی. د روسيې د بهرنيو چارو وزير سرگي لاوروف په دې وروستيو کې خبردارۍ ورکړې و، که بروکسل پر مسکو د تازه اقتصادي بنديزونو لگول غواړي، روسيه هم چمتو ده، چې له اروپايي ټولنې خپله لاره بېله کړي.

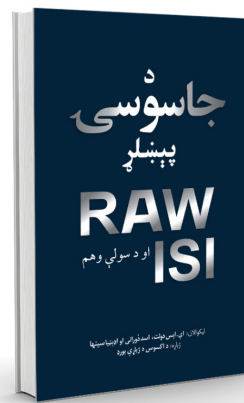
د کتاب خبرې

د جاسوسی پېښلر
RAW, ISI

او د سولې وهم

© لیکوالان: اې. اېس دولت، اسد دورانی او ادبیتا سېنھا
© ژباړه: د اکسوس د ژباړې بورډ

څلورمه برخه
کابوکی

دورانی: د سپهروال د خدمت موده تمدید کړل شوې وه؟

دولت: هو. د سپهروال موده څکه تمدید کړل شوې وه چې له میا صېب سره یې ښې اړیکې درلودې او د کانگرس «UPA» تمه دا وه چې نواز شریف به ټاکنې وگټي. نواز شریف زموږ خوا ته پر ډېرو گران دی.

دورانی: پوهېږم او دا هم راته معلومه ده چې ولې پرې گران دی. له هغې ورځې چې دی واک ته راغلی، یو غږ، یو شپیلې یې تر منځ واټن و. دی یې له تاریخ نه زده کوي. دولت: بې بې؟

دورانی: نه، د هند او پاکستان د اړیکو خبره که وي، نو د بېنظیرې طرحه نه ډېره بې خونده وه او نه ډېره توندلارې. خو که د میا صېب خبره وکړو، نو هندیانو ډېرې هڅې کړې وې چې د مودې د لوړې په مراسمو کې گډون وکړي؛ خو وروسته یو چا فکر کړی چې په میا صېب پسې دویم کس را بلل به ښه وي. خو چې هر څه له ده سره بد چلن شوی و او گوښندنې ورته شوې وې.

مودې او اشرف غني په ډاکه او کابل کې په پاکستان پسې بد رد وویل، بیا لاهور ته راغی. که بل هر څوک وای ویل به یې چې دا څه تماشا روانه ده، خو میا صېب بیا هم ښه چلن ورسره وکړ.

تاسې خلک وایاست چې راپوښ ته د مودې راتگ د ده د عظمت ښکارندویي کوله. خو داسې نه ده، تر ده میا صېب ډېره ژمنتیا وښوده. د میا صېب دې «ساده» کار ته په کتو سره ټولو خلکو ویل چې دی به په راتلونکي کې هم دغسې روان وي.

دولت: د هند له عینکو که ورته وگورو نو د پاکستان او هند د اړیکو د ښه والي لپاره نواز شریف تر نورو ډېر ښه و. پاکستانیان چې دې مسلې ته له کومې زاوېې گوري، زه یې ورسره نه منم. خو هو دا درسره منم، دی چې د مودې د لوړې مراسمو ته راغلی و، باید ډېر ښه چلن ورسره شوی وای.

دورانی: د میا صېب پر یو کار خوښ وم، چې د اتومي تجربو اجازه یې ورکړه. ما یې له دې پرېکړې په عام محضر کې ملاتړ وکړ. ده پر ځای اقدام کړی و، زور گام یې اخیستی و، که څه هم کېدای شي چې دی به د اتومي وسلو یا اتومي وړتیاو پر رول خبر لا نه و. د نواز شریف دا پرېکړه یې آن لا د خپلې حلقي یا ښه ده وویل شي چې د سواگریزې ټولني د غوښتنو خلاف وه او د کلنټن د نهه، لس تلفوني اړیکو پروا یې هم و نه کړه. له همدې امله ما په عام محضر کې وستایه او په دې اړوند مي مقالې هم ولیکلې.

سېنھا: په پاکستان کې د اوسنۍ سیاسي بې ثباتي په تړاو تاسې څه وایاست؟

دورانی: نه، دغسې نه ده. پر یو څو کسانو دا حال راغلی دی. څوک چې حالات له نږدې څاري، د هغوی له انده د میا صېب له تللو وروسته حالات آرام شوي دي.

د شریف کورنۍ پر خلاف په محکمه کې د دوسو په تړاو به یو څه اندېښنې به وي، خو سوداگرو خپل فعالیتونه بیا پیل کړي دي او ډاډه معلومېږي.

د دغه نوي سړي، شاهد خاقان عباسي په تړاو زه شخصاً ډاډه نه وم، خو ورو ورو د ښه کېدو پر لور روان دی او خپله دنده په ښه شکل سره پر مخ بیايي. ټول ملگري مې وایي چې خاقان عباسي اصولو ته پابند سړی دی او له سهاره تر ماښامه یې کار ته ملا ټیټه کړې وي. له نورو ادارو سره مشورې هم کوي. د ملي امنیت کمېټې چې دی یې مشري کوي، وخت ناوخت تاسې کوي. له امریکا سره اوسنۍ تړنگلې اړیکې چې څنگه دی پالي، د ستایلو وړ دي. د ملگرو ملتونو په کلنۍ غونډه کې یې ښه وینا وکړه. له «ایشیا سوسایټي» سره یې مرکه کړې وه، په مرکه کې یې ښې خبرې کړې وې.

د امریکا د بهرنیو چارو وزیر ټیلرسن پاکستان ته راغلی، خو د دې موقع یې په لاس ور نه غله چې له سیاستوالو او پوځ سره جلا جلا وگوري. پوځ او سیاستوالو ورسره په گډه کتلي وو، ټیلرسن ته یې یو پیغام ورساوه؛ مور نه په دفاعي حالت کې یو او نه د چا پښو ته غورځېږو، مور چې هر څه کوو، د خپل هېواد لپاره یې کوو.

سېنھا: داسې خو نه ده چې خاقان عباسي مکمل د پوځ کس دی او سیاستوال بېخي نه دي؟ دورانی: دی بېخي د پوځ کس نه دی. مشرف پر همدې خوابدې و چې آخر شاهد عباسي خو د یوه پخواني پوځي زوی دی. د ده پلار خاقان عباسي د سمندري ځواکونو یو جگپوړی قوماندان و. د مشرف کسانو له نواز شریف نه د ده د را بېلولو هڅه وکړه، خو دی د خپل گوند مشر ته وفاداره پاتې شو. د زندان تگ ته یې غاړه کېښوده، خو د پوځ ډول ته یې څنې نه غورځولې. که شخصاً خپله خبره وکړم، نو وخت داسې و چې زه چېرته تللی يم او دی هم هلته وي، نو زما درناوی یې کړی دی. زه چې له پوځ تللی وم او میا صېب چې له پوځ سره ښکرونه اړم کړي وو، عباسي له ما سره له کتلو ډډه کوله. پر دې هر څه سربېره، زه وایم چې هغه خپل مسئولیت په ښه بڼه ترسره کوي.

دوام لري...

الله تعالی ته لار

اکسوس کتابپلورنځی

لاسه کوي او نږدې شاگرد یې شي. د دوکتورا تر کچې په همدغه تخصص کې زده کړې کوي او وروسته د قلبي امراضو نړیوال مرکز جوړوي او د سلگونو او زرگونو انسانانو د زړونو بریالی درملنه کوي. په دغه برخه کې ډېر تحقیقات کوي، په سلگونه کتابونه او مقالې پکې لیکي او په لکونو کتابونه یې خرڅېږي. څه فکر کوي؟ د دغه ډاکټر د ژوند او تجربو کتاب به په طبابت کې څومره مهم وي؟ څومره اعتبار او ارزښت به لري؟ ښکاره خبره ده چې د داسې یوه انسان کتاب به ډېر گټور وي او هر څوک به یې د لوستو علاقه مند وي. په تصوف او د انسانانو د قلبونو اصلاح کې د مولانا حافظ ذوالفقار احمد نقشبندی مجددی حیثیت بالکل داسې دی، لکه پورته چې د قلبي ډاکټر یادونه وشوه. هغه له ماشومتوبه له دغه مسلک سره ډېره مینه لرله. که څه هم هغه په یوه داسې کورنۍ کې زېږېدلی دی، چې عصري علوم یې لوستي، خو د ده علاقه مندي او ذوق له ماشومتوب څخه له دیني او تصوفي علومو سره و.

د کتاب ژباړن وایي: «فرض کړئ یو داسې څوک چې له ماشومتوبه له طبابت سره ډېره مینه لري او غواړي د زړه ډاکټر شي، له هماغې مودې د زړه له ډاکټرانو سره شاگردې پیل کړي، له دوی سره ډېره مینه لري، شپه او ورځ له همدوی سره گرځي او غواړي هره شېبه ترې زده کړه وکړي. بیا ځوانېږي، په همدې برخه کې لوړې زده کړې کوي او د دنیا له سترو قلبي ډاکټرانو سره شاگردې کوي، د هغوی تجربې تر

دغه کتاب چې ستاسې لاسونو کې دی، خدای ته د لار موندلو یو عملي لارښود دی. دغه لارښود کې له قرآن څخه گټه پورته شوې، له نبوي احادیثو څخه استفاده شوې او د الله تعالی د اولیاوو له تجربو نسخو او تجربو څخه استفاده شوې ده. څوک چې غواړي چې الله ته لار پیدا کړي، دغه کتاب یې تر ټولو بهتر، اسان او عملي لارښود دی.

د کتاب ژباړې ته مې هغه وخت اراده وکړه، چې زما کشر ورور، فیصل جلالی، دغه کتاب راته له اسلام آباد څخه راوړ. هغه ما ته په لسگونو کتابونه راوړي وو، خو دغه کتاب تر ټولو زما توجه ډېره جلب کړه، ما کتاب ولوست، لا ډېر مې خوښ شو او فکر مې وکړ چې که یې وژباړم، ډېر لار ورکي او د حق پلټونکي به ترې گټه پورته کړي.» د دغه کتاب لوستل د هغه چا لپاره ډېر ضروري دي، چې بې ځایه اندېښنو او وسوسو په سر اخیستي وي، بې دلیلې یې زړه پټنگ وي، سره له دې چې الله تعالی ښه ژوند ورکړی وي، ښه کورنۍ، ښه اولادونه، ښه موقف، ښه مېرمن لري؛ خو بیا هم دی خپه دی، خورېږي، دا دنیا ورته تنگه او بدزنگه ده، نه پوهېږي چې ولې او څه ته خپه دی.

مینه وال کولای شي یاد کتاب پر اکسوس سربېره د ښار له نورو لویو کتابپلورنځیو په مناسب قیمت تر لاسه کړي.

روانه اونۍ اکسوس کتاب پلورنځي ته تازه راغلي کتابونه

شمېره	د کتاب نوم	لیکوال / ژباړن	بیه
۱	په اسلام کې د فقر درملنه	یوسف قرضاوي / عمران لمر	۱۸۰ ډ
۲	نوی الحاد په رنگینه بڼه	مراد یوسفی / عزیزالله شهباز	۲۳۰ ډ
۳	په ژوند کې یو ښه سړی نشته	انند گوپال / حزب الله اتل	۲۵۰ ډ
۴	په دښتو کې جنتونه (ناول)	نعمان دوست	۱۰۰ ډ
۵	صفر تر یو	پیترتېل او بلېک ماسټر / فرید مهر ووال	۱۰۰ ډ
۶	(د ترکستان شپې) (ناول)	نجیب الکیلانی / حفیظ الله همیم	۱۳۰ ډ
۷	همینگوې څه وایي	عصمت څاروان	۱۰۰ ډ
۸	ژوند ته دې شفاء ورکړه	لويس. ایل. هې / صالح محمد صالح	۱۵۰ ډ
۹	هغه ماشوم ته لیک چې هېڅکله ونه زیږېد	اوریا نا فلاچي / شبانه دوران	۱۰۰ ډ
۱۰	که نړۍ بدلوي!	ویلیم ایچ مکریون / امیر احمد یاد	۸۰ ډ
۱۱	د ژمي ماژدیگر	هیله پسرلی	۸۰ ډ
۱۲	پیلو لنډې (کيسې)	اجمل پسرلی	۱۰۰ ډ
۱۳	د جنت ملکه	عابده سپورمۍ	۶۰ ډ
۱۴	توره نجلی ناول	ارین جلال	۷۰ ډ
۱۵	د کرنیز اقتصاد او کروندې مدیریتی اساسات	ډیویډ کاهان / حسین گل اربوبي	۱۰۰ ډ
۱۶	ابدي ژوندون	عبدالغني میوندي	۱۸۰ ډ
۱۷	امریولوژی طبی	محمد فرید برنایار	۲۵۰ ډ
۱۸	طبابت از دیدگاه اسلام	اونیبا صیقل	۱۲۰ ډ
۱۹	فریولوژی طبی	محمد ناصر فروتن	۳۸۰ ډ
۲۰	هستالوژی	بری صدیقی	۲۲۰ ډ
۲۱	ستیشن های برق آبی	محمد امام عالمی	۵۰۰ ډ
۲۲	بیوفزیک	شیرمحمد کریم، خان محمد ابراهیمی و پشته ښائی احمدزی	۲۵۰ ډ
۲۳	اساسات اناتومی جلد اول	دیپارتمنت اناتومی پوهنتون طبی کابل	۳۸۰ ډ
۲۴	ما وې لري رانه مه څه!	حفیظ همیم جلالزی	۳۵۰ ډ
۲۵	مدیریت ریسک پروژه	حسین راد مهر، امیرحسن محبی	۴۵۰ ډ
۲۶	پښتون افغان افغانستان	محمد حسن کاکړ	۱۲۰ ډ
۲۷	قانون قدرت	رابرت گرین / فاطمه باغستانی	۵۰۰ ډ
۲۸	افغانستان مردم تاریخ و سیاست	نوراحمد خالدی	۳۰۰ ډ
۲۹	د ژوند مهارتونه	ارنولد لازاروس او کلیفورډ لازاروس / حمیدالله حمیدی	۱۸۰ ډ
۳۰	الله تعالی ته لار	ذوالفقار احمد نقشبندی مجددی / زاهد جلالی	۲۰۰ ډ

په خپل کور او کار ځای کې د کتابونو د تر لاسه کولو لپاره له لاندې شمېرو سره اړیکه ونیسئ

پته: دهوږیو پارک جنوبي دروازې ته مخامخ

اړیکه: 0202504652 - 0798-98-9696

تاسې د خپل ځان ریسې یاست

ژباړه: امان الله حنیفي

۳- د خپلې خوښې وړ کار وروسته سرته رسولو ته په تمه مه پاتې کېږئ
که په گوگل کې د بریا رازونه وپلټئ، په یوه ثابته کې به تقریباً ۶۷ میلیونه لارې چارې ستاسې مخ ته راشي. بېلابېلو کسانو د تلپاتې بریا په اړه لیکل کړي دي. لنډه دا چې ویلی شم د بریا پر رازونو پوهېدل کوم ستونزمن کار نه دی، خو ستونزمن کار بیا پر هغه عمل کول دي.

د بریا په تر لاسه کولو کې زموږ فرهنگ چندانې مرسته نه شي کولای، هغه مشهوره خبره چې څو څو وارې مې اورېدلې ده، دا ده چې وايي، پر هغه څه عمل وکړئ چې ستاسې احساس يې د تر سره کولو امر درته کوي؛ خو که دې مینې لرلو احساس ونه کړو، بیا څه؟ ایا الهام ته باید منتظر و اوسو؟ هر باتجربه لیکوال کې تاسې وپوښتی درته وايي، کله چې له یوڅه سره مینه لری او یا د هغه په اړه کوم احساس نه لری، هماغه وخت يې په اړه لیکل وکړئ.

هرڅوک په یوه یا څو برخو کې کمزوری وي او بیا په هماغه برخو کې نظم او ترتیب رعایتول ورته یوڅه ستونزمن وي. زما په اړه، ښه غذايي رژیم او ورزش کول هغه موارد وو چې زه يې په رعایت کې کمزوری وم. نو ځنګه کولای شم مخکې له دې چې له یوڅه سره مینه ولرم، د هغه لپاره لاس پکار شم؟

- د عمل نه کولو پایلو په اړه باید فکر وکړم
- د کار په ښه ډول تر سره کولو لپاره یوازې په پنځه ورځ تمرکز وکړم
- په کمزورو نقطو د کار کولو مسوولیت ومنم او له نورو سره مرسته وکړم.
- ما هېڅوک داسې نه دي لیدلي چې دوی دې فردي نظم ولري او بیا يې دې هم حواس ډېر وخت تیت او پرک وي. بریالي انسانان خپل وخت کټه گوري کوي. هغوی پوهېږي چې څنګه خپل وخت مدیریت کړي او دې پایلې ته رسېدلي چې د ژوند هره دقیقه يې څومره ارزښت لري.

په دې اخرو کې مې د براین تریسي مقاله لوسته، هغه لیکلي وو: «په سلو کې ۹۷ سلنه امریکایان هڅه کوي چې له روښانه هدفونو پرته، ځانگړی او ایډیال ژوند وکړي. هغه دغه غوښتنه یو نالیدلي هېواد ته د لارې له نقشې پرته له سفر کولو سره تشبیه کوي. دا یوه جالبه مقایسه ده. که غواړو چې هغه هېواد ته لاړ شو، باید لومړی هغه وپېژنو او بیا د لارې نقشې له مخې خپل سفر پیل کړو.»

۲- نور بهانې لټول پرېږدئ
که نظم او ترتیب هسې وپېژنو چې مور به په ژوند کې مطلوب ځای ته ورسوي، نور به بهانې لټول پرېږدو او باوري به شو چې دغه هدف ته د رسېدو لپاره څومره ډېرې لارې چارې شته. دلته درته د ځینو هغو بهانو بېلگې راوړو، چې ممکن څو څو ځلې تاسې هم کړې وي:

- له نوي کال وروسته يې پیلوم؛
- نه غواړم چې په یوازې ځان دا کار تر سره کړم؛
- د ژوند ملگری به مې ملتیا ونه کړي؛
- کله مې چې ښوونځی خلاص شي، دا کار کوم؛
- کله چې د ماشومانو ښوونځی شروع شي، دا کار بیا کوم؛
- کله مې چې ډېره انرژي لرله بیا دا کار کوم؛
- کله چې هوا ښه شوه بیا يې شروع کوم؛
- کله چې یوڅه وزگار شوم بیا به گورم؛
- سبا دا کار کوم؛
- کله چې سپین ږیری شوم بیا دا کار کوم؛
- وزن مې ډېر زیات دی، کله مې چې وزن کم شوی بیا دا کار کوم؛
- زما عمر تېر دی؛
- زه ډېر بې تجربې يم؛
- ډېر سترې يم؛
- نه پوهېږم څنګه يې پیل کړم.

ما دا ټولې بهانې کړې دي، خو په یوه يې هم افتخار نه کوم. که تاسې هم دا او یا دې ته ورته بهانې کوی، هیله ده نور يې پرېږدئ.

نور يې نومونه واخلي؛ خو داسې نه ده او نه به هېڅ وخت داسې وشي چې بریا د یو مور پسې تاو شي او مور نه شو کولای چې په اتفاقي ډول یو لوی څه لاس ته راوړو. دا په یاد لرئ چې د هر ارزښتمن څیز په لاس راوړل ډېر زحمت غواړي.»

د خپلو غوښتنو تر لاسه کول پرله پسې هڅو، وخت، انرژۍ او کلکې ژمنې ته اړتیا لري. ځان تنظیمونه دا هرڅه ممکن کوي او تاسې تر بریا رسوي او تر ټولو ښه خبره دا ده چې ځان تنظیمونه هغه څه دي چې تاسې کولای شی هغه لاپیاوړې کړئ او دا هم مهمه نه ده چې تاسې د ذاتا له دې وړتیا سره دنیا ته راغلي وي.

دا چې تاسې له دې سره مینه لری، څو مو د خپل نظم او ترتیب قدرت د پیاوړتیا شاهدان و اوسئ، ښه ده چې لاندې سپارښتنې په ښه ډول عملي کړئ:

۱- په دې پوه شئ چې کوم څیزونه مهم دي

زه په دبیرستان کې یو ښه زده کوونکی نه وم، یوازې دا مې غوښتل چې د خپلوانو کره لار شم او له هغوی سره باسکېټبال وکړم. زما په څېر نورو ټنبلو زده کوونکو ځینو نورو ته دا فرصت په لاس ورکړی چې هغوی په ټولگي په ښو نمره مخکې راشي. په هر صورت، کله چې بیا ښوونځي ته لاړم، هرڅه بدلون وکړ. لومړی پر یوه منظم زده کوونکي بدل شوم، چې په دې سره مې د ښوونځي د مدیر توجه را جلب کړه. څه رامنځ ته شول؟ له هغې لحظې چې ښوونځي ته داخل شوم، پوه شوم چې د هغه څه تر سره کولو لپاره چې زه يې په ژوند کې تر سره کول غواړم، باید ځان چمتو کړم. ما یو هدف درلود او پوهېدم چې د څه څه لاسته راوړل ما ته اهمیت لري. نور مې بې هدفه پوښتنې نه کولې، په ټولگي کې مې د منظم فعالیت او مطالعې کولو عادت په ځان کې پیاوړی کړ، له لایتو زده کوونکو سره مې اړیکې پیدا کړې او پر خپل راتلونکي مې تمرکز زیات کړ. هرڅه بدلون وکړ او د ځان په منظموالي مې شروع وکړه.

بریالي کسان د خپلو مهمو کارونو د تر سره کولو لپاره د نظم او ترتیب په رعایت کولو سره سخت پابند دي او هغوی ځان تنظیمونکي کسان دي. هغوی نه یوازې د دې کار لپاره چې دوی يې تمه لري، بلکې د هغه کار لپاره چې ښه ده تر سره يې کړي هم ځان تشویقوي. همدا تگلاره ده چې هغوی يې له متوسط، ښه او له ښه، ډېر ښه ته رسولې دي. همدا دلیل دی چې د دې دنیا مزد هغو کسانو ته ورکول کېږي، چې هغوی کوبښن کوي هغه کارونه تر سره کړي چې نور يې د تر سره کولو لپاره هېڅ لېوالتیا نه ښيي.

«زما په نظر، نظم او ترتیب یانې د هغو کارونو تر سره کولو ته ژمن پاتې کېدل، چې مور يې باید تر سره کړو.»

مارک تېرل وايي: «کلونه کېږي چې پوه شوی يم، ځان تنظیمونه یو نامرئي جادو دی. تاسې نه شی کولای چې هغه وویښئ، لمس يې کړی او یا يې بوی حس کړئ؛ خو د هغه اغېز بیا بیخي زیات دی. ځان تنظیمونه کولای شي چاغوالی پر ډنگروالي، خموالی پر راسته والي، بې خبري پر تخصص، فقر پر شتمنی او بدبختي پر خوشالی بدله کړي.»

ټول د نورو بریاوې ویني، خو دې ته بیا ۹۰ په سلو کې توجه نه کوي چې هغه څه نه ویني، چې د دې بریا لامل شوي او په اصل کې هماغه څه ۹۰ سلنه د دې بریا لامل شوي دي. په همدې دلیل کله چې خلک ورزشي اتلان او هنرمندان گوري، له ځان سره فکر کوي چې ای کاش ما هم دا اتلولي خپله کړې وي. په داسې حال کې چې د دې پر ځای ښه ده چې ووايي: ای کاش زه هم د هغوی په شان بانظمه او ډیسپلینه وای.

څنګه مو د منظم اوسېدو وړتیا پیاوړې کړو؟

تېرل وايي: «ډېری خلک ژوند لکه د یوې کوټې په څېر داسې ویني، زه هم داسې تصور کوم چې هغوی په حقه دي. خلک ځای پر ځای کېني او دې ته په تمه وي چې

ستولټنبرگ: زموږ لومړیتوب دا دی چې افغانستان بیا د ترهگرو پر ځاله بدل نه شي

هېواد باثباته کړي، هغومره هم د افغانانو او هم د ناټو متحدانو په گټه تمامېږي؛ ځکه موږ په تدريجي ډول د خپلو ځواکونو کمول پیل کړي. تېر کال د دې لپاره چې د سولې پروسې یوه برخه یو، خپل حضور مو نور هم کم کړو.»

د ناټو سرمشري وویل، چې په افغانستان کې يې د ځواکونو شمېر شاوخوا لسو زرو ته رسېږي، په داسې حال کې چې کلونه مخکې شاوخوا یولک او ۳۰ زره نړیوال پوځیان په جنګي ماموریت کې دخپل وو.

یوې برخې په توګه په افغانستان کې خپل حضور کم کړی، خو زیات تمرکز يې پر دې کړی، چې د افغانستان خپل امنیتي او دفاعي ځواکونه په پښو ودرول شي. ستولټنبرګ افغان ځواکونه د تروریزم پر وړاندې په جګړه کې اغېزناک وبلل.

هغه زیاته کړې: «د تروریزم پر وړاندې د مبارزې لپاره مو تر ټولو ښه وسله د محلي ځواکونو روزل او ظرفیت لوړول دي. څومره چې افغانانو ته دا وړتیا ورکوو، چې په خپله د تروریزم پر وړاندې وجنګېږي او خپل

نه یوازې افغانانو، بلکې په خپله د ناټو غړو هېوادونو او د هغوی امنیت ته هم مهم دی. د سپټمبر د یوولسمې حمله په افغانستان کې د ناټو د ماموریت سبب شوه. زموږ لومړیتوب چې افغانستان بیا د نړیوالو تروریستانو په خوندي مرکز بدل نه شي، پرځای پاتې دی.»

دا په داسې حال کې ده چې د ناټو دفاع وزیران نن او سبا په بروکسل کې د افغانستان په اړه ناسته لري. د ناټو سرمشري وايي، ناټو د سولې د پروسې د

د ناټو سرمشري ینس ستولټنبرګ وايي، د دغه تړون لپاره لومړیتوب دا دی، چې افغانستان بیا د ترهگرو پر ځاله بدل نه شي.

ستولټنبرګ د ناټو د دفاع وزیرانو د دوې ورځنۍ غونډې په درشل کې په هغه کنفرانس کې چې په انلاین بڼه و، وویل: «زموږ لومړیتوب دا دی چې افغانستان بیا د نړیوالو ترهگرو په ځاله بدل نه شي. دا له هغې ورځې زموږ لومړیتوب دی چې نږدې ۲۰ کاله مخکې افغانستان ته لاړو.

ماليې وزارت: د ښوونکو او ټیټ رتبه دولتي مامورینو په معاشونو کې د پام وړ زیاتوالی راځي

جرګه د نوي مالي کال د بودجې دریمه مسوده تصویب کړې. هغه په دې اړه پر خپل ټویټر لیکلي وو: «د کابینې مجلس ۱۴۰۰ مالي کال د ملي بودجې دریمه مسوده له تغییراتو او وړاندیزونو سره پاس کړه، له ملي شورا مو هیله دا ده چې دریمه مسوده بودجې تصویب کړي.»

ویل کېږي چې ولسي جرګه د بودجې پر طرحې بحثونه کوي، خو تر دې مهاله يې نه رد او نه هم تایید کړې ده. بلخوا ویل کېږي، چې د ۱۴۰۰ کال بودجې د طرحې نه تصویبېدو له امله د زرګونو دولتي مامورینو او چارواکو معاشونه هم ځنډېدل دي.

ولسي جرګې تر دې مهاله د ۱۴۰۰ مالي کال بودجې طرحه هم د دې او ځینو نورو لاملونو له امله دوه ځله رد کړې ده.

وروسته تر هغې ماليې وزارت تېره میاشت وویل چې د ولسمشر غني د هدایت په اساس یوه ګډه تخنیکي کمېټه ته د دولتي مامورینو د معاشونو لوړولو په اړه څېړنه کوي. ماليې وزارت د روانې فبروري میاشتې په لومړیو کې د ۱۴۰۰ مالي کال بودجې طرحه درېیم ځل د تایید لپاره ولسي جرګې ته ولېږله.

د ولسمشر د ویاند مرستیال دواخان مینه پال هغه مهال وویل چې تمه ده ولسي

نوموړي زیاته کړې: «همداراز په پام کې ده د جمهور رییس، د جمهور رییس د مرستیالانو او د کابینې د غړو تنخواوې (او نور لوی مصارف) راکم شي، څو د معلمینو او مامورین په معاشونو کې لازمه اندازه زیاتوالی راشي.»

خو هغه د یادو لوړپوړو چارواکو د معاشونو او مصارفو د اندازې په اړه معلومات نه دي ورکړي. ماليې وزارت وروسته تر هغې یاد خبر ورکوي، چې د افغانستان ولسي جرګې یو شمېر غړو د ۱۴۰۰ مالي کال په بودجه کې د ښوونکو او ټیټ رتبه دولتي مامورینو د معاشاتو د لوړېدو غوښتنه وکړه.

د ماليې وزارت سرپرست محمد خالد پاینده وايي، په ۱۴۰۰ مالي کال کې به د ښوونکو او ټیټ رتبه دولتي مامورینو په معاشونو کې د پام وړ زیاتوالی راشي.

نوموړي پر خپل ټویټر لیکلي، چې د یادو معاشونو د زیاتوالي لپاره د داخلي سلاکارانو شمېر او معاشونه ارزول کېږي، چې په خبره يې، شمېر به يې هم کم شي.

د ماليې وزارت سرپرست همدارنګه زیاته کړې، چې د ښوونکو او ټیټ رتبه دولتي مامورینو د معاشونو زیاتوالي لپاره به د ولسمشر، د هغه مرستیالانو او کابینې د نورو غړو معاشونه او مصارف هم راکم شي.

د اسعارو بیې

\$	۷۷.۴۰
€	۹۳.۸۰
Rp.	۴۸۵
₹	۱۰۶۰
¥	۱۱
£	۱۰۶.۹

بېړنۍ شمېرې

پولیس 119 - 100
امبولانس 112
اتاترک روغتون 0202500312
ملالی زېربتون 0202201377
وزیر محمد اکبر خان روغتون 0202301360
رابعه بلخي روغتون 0202100439
د کرونا روغتیايي مرکز 166

مسیر

مسؤول مدير: اسدالله وحيددي

مرستيال: شفيق اميرزی

اېډېټران: جواد تیموري او امان الله حنیفي

خبريالان: حميدالله حميدي، حکمت آرین

او حشمت الله نوري

گرافیک او ډيزاين: ارمان

چاپخونه: وایگل چاپ ۰۲۰۲۵۱۲۶۲۶

۰۷۸۲۹۸۹۶۹۶

maseerdaily@gmail.com

0202502100 / 0777989696

www.maseerdaily.af

Maseer Daily

MaseerDaily

قاضی زاده: بیشتر از یک هزار موتور در نتیجه آتش سوزی در بندر اسلام قلعه سوخته‌اند

یونس قاضی زاده، رئیس اتاق تجارت و سرمایه گذاری می گوید که بیشتر از یک هزار موتور در نتیجه آتش سوزی در بندر اسلام قلعه در ولایت هرات، سوخته‌اند. او افزود که بررسی‌ها ادامه دارند و احتمال می رود که این آمارها افزایش یابند. در همین حال، یک منبع می گوید که یافته‌های هیئت موظف بررسی رویداد اسلام قلعه نشان می دهند که تاکنون ۹۰۲ موتور در آتش سوزی در این بندر، سوخته‌اند.

بر بنیاد این یافته‌ها، احتمال افزایش آمار وجود دارد چون خیلی از موتورها سوخته شده هنوز، شمارش نشده‌اند. این آتش سوزی چهار روز پیش در گمرک بندر اسلام قلعه رخ داد.

دو روز پیش، صدها تن از موتور داران و بازرگانانی که موتورها و کالاهای شان در این آتش سوزی از بین رفته‌اند، خواهان جبران خساره از سوی حکومت شدند.

این افراد می گویند که فساد و ضعف مدیریت در گمرک باعث آتش سوزی شده‌است. خلیل احمد، یک راننده متضرر گفت: «دولت باید خساره مردم را بدهد. این موتورها به مفت به دست نیامده بودند که به مفت بروند. این‌ها از پول دزدی به دست نیامده‌اند. عمر خود را زحمت کشیدیم و این موتورها را خریدیم. یک موتور از بردارم، یک موتور از پسر و یک موتور بردار زاده‌ام سوخته‌است.»

عبدالقادر، راننده متضرر دیگر نیز گفت: «عرض ما را به مقام‌های بالا و رئیس جمهور برساند و برای جبران خساره بردار. برای ما هیچ چیزی نمانده‌است و یا حکومت ما را کمک کند و یا ما را بکشد.»

شرعی وختونه: سهار ۰۵:۱۳ | لمر ختل ۰۶:۳۷ | ماسپښين ۱۲:۰۸ | مازيگر ۰۳:۵۹ | ماښام ۰۵:۳۸ | ماخوستن ۰۷:۰۳

لاوروف: که اروپایی توله خیل اوسنی دریغ بدل کړي، چمتو یو چې اړیکې ورسره ورغوو

راپورونه: په کانگو کې د بېړۍ د ډوبېدو په پېښه کې ۶۰ کسان مړه شوي

شوي هم دي. د یاد هېواد د چارواکو په وینا، دغه بېړۍ له مرکز کښناسا څخه امباندکا ته روانه وه، چې ډوبه شوې ده. د کانگو په ډیموکراتیک جمهوریت کې وخت ناوخته دا ډل بېړۍ چپه کېږي او ډوبېږي. چارواکي وايي، چې ډېری مهال مسافر د ژغورنې واسکتونه نه اغوندي او د بېړۍ له چپه کېدو وروسته یې ژغورل ستونزمن شي.

نوموړې دغه راز وویل چې پر ټولو هغو کسانو باید بندیز ولگول شي، چې د دغه کار مسوول بلل کېږي. نوموړي دا هم ویلي، چې په سمندر کې د شپې گزني هم ښايي د بېړۍ د چپه کېدو لامل وي، خو هغه زیاته کړې چې د پېښې د اصلي علت د موندلو په موخه یې پلټنې پیل کړې دي. امبیکای پر خپل ټویټر لیکلي، چې د دې پېښې پرمهال ۳۰۰ کسان ژغورل

د کانگو د ډیموکراتیک جمهوریت چارواکي وايي، چې د کانگو په سمندر کې د یوې بېړۍ د ډوبېدو له کبله ۶۰ تنه مړه شوي او شاوخوا ۲۰۰ نور وړک دي. د یاد هېواد د بشري چارو وزیر ستیف امبیکای ویلي، چې په دې بېړۍ کې له اندازې زیات مسافر او مالونه بار شوي وو چې له همدې کبله ډوبه شوې او یاده مرگ ژوبله یې اړولې ده.

ایران: که د تړون ټول اړخونه پر ژمنو عمل ونه کړي، له اټومي پروگرام څار ته اجازه نه ورکوو

ایران وايي، که د ۲۰۱۵ ز کال په تړون کې ټول شامل اړخونه د دغه تړون په اساس پر خپلو مکلفیتونو عمل ونه کړي، نو د اټومي انرژۍ د نړیوالې ادارې څېړونکو ته به د خپلو اټومي بڼو د پلټنې اجازه ورته کړي.

د هغې لایحې له مخې، چې د ایران پارلمان تېر کال تصویب کړه، حکومت مکلف دی، چې په ښکاره اټومي بڼو کې د دې ادارې پر پلټنو تر هغه وخته محدودیت ولگوي، چې په اټومي تړون کې ټول شامل اړخونه د تړون پر موادو عمل وکړي.

د اټومي انرژۍ په نړیواله اداره کې د ایران استازي کاظم غریب آبادي ویلي، تهران دې ادارې ته یې د خپل پلان په اړه خبر ورکړی دی.

خو په ورته وخت کې د ایران د بهرنیو چارو وزارت ویاند سعید خطیب زاده ویلي، د ایران د دې اقدام مانا دا نه ده چې د IAEA د ټولو پلټنو مخنیوی کېږي.

د ایران او د نړۍ د قدرتونو ترمنځ د ۲۰۱۵ ز کال اټومي تړون وروسته له هغې ناندريز شو، کله چې د امریکا پخواني ولسمشر ډونالډ ټرمپ په ۲۰۱۸ ز کال کې په یو اړخیزه توګه متحده ایالتونه له دغه تړون څخه و ایستل او پر دغه هېواد یې بېرته بندیزونه ولگول.

ښه ژوند

ریالې ارزان بیه ۵ جې څیرک موبایل معرفي کړ

دغه څیرک موبایل کې د مېډیاټېک کمپنۍ ډېمېنسټي ۷۰۰ ډوله پروسېسر کارول شوی او ۴ گېگابایټ رم او ۱۲۸ گېگابایټ د فایل ثبتونې وړتیا سره څرخلاو ته وړاندې شوی. دغه موبایل ۵۰۰۰ ملي امپیره وړتیا لرونکې بېټری لري چې ۱۸ واټ چټک چارج څخه هم ملاتړ کوي. شاتنۍ برخه کې دوې کامرې لري چې ۱۳ مېگاپیکسله اصلي کامره او ۲ مېگاپیکسله ډیپټ سپنسر پکې شامله ده. مخکینۍ برخه کې ۸ مېگاپیکسله وړتیا لرونکې سېلفي کامره هم لري. د دغه څیرک موبایل بیه ۱۱۹۹ چينايي یوان چې تقریباً ۱۴۵۰۰ افغانۍ کېږي، ټاکل شوې ده.

ریالې کمپنۍ چې د غوره ځانګړنو او ارزان بیه لرونکو څیرکو موبایلونو وړاندې کولو کې مشهوره ده، د نړۍ تر ټولو ارزان بیه ۵ جې څیرک موبایل یې تازه معرفي کړی دی. دغه موبایل چې ریالې وي ۱۱ جې نومول شوی، اوسمهال په چین کې څرخلاو ته وړاندې شوی دی. ریالې وي ۱۱ جې کې ۶،۵ انچه اېچ دي پلس ډوله مخپاڼه ورکړل شوې ده.

د خوب گوليو ناوړه اغېزې

روغتيايي کارپوهان او څيړونکي وايي، په ټوله نړۍ کې په لکونو هغه انسانان چې د خوب گولۍ استعمالوي، د سرطان او تومور په څېر پر وژونکو ناروغيو اخته کېږي. د دې څيړنې پر بنسټ چې د انگلستان، فنلینډ او ناروې روغتيايي کارپوهانو په وسيله تر سره شوې، د خوب گولۍ د انسان پر روغتيا منفي اثر کوي او په بدن کې د مختلفو ناروغيو ميکروبونه ژوندي کوي. څيړنې ثابته کړې، د خوب گولۍ په بدن کې د سرطان توليدوونکي حجرات خپروي. د روغتيايي څيړونکو په خبره، د ۳۰۰۰۰ خوب گولۍ استعمالوونکو کسانو له څيړلو وروسته معلومه شوه، چې د خوب گولۍ انسان د خولې، پوزې، ساه اخيستو مړۍ او سپرو پر

سرطان اخته کوي. د څيړونکو په خبره، هغه کسان چې په زياته اندازه او د اوږدې مودې لپاره د خوب گولۍ استعمالوي، د هغوی د بدن دفاعي سيستم کمزوري کېږي او ډېر ژر پر مختلفو ناروغيو اخته کېږي. هغه کسان چې په دوامداره توگه په اونۍ کې دوه ځلې د خوب گولۍ استعمالوي، په هغوی کې پر سرطان د اخته کيدو خطر نسبت عامو خلکو ته ۲.۵ سلنه زيات وي.

د ازي پي (AZIPAY) پرمختللی بڼه

عزیزې بانک خپلې د ازي پي بټوي ته پراختيا ورکړې چې تاسو ته پراخ خدمتونه او ګټي لکه: بایومتریک ننوتل-د ګوټي او مخ پېژندنې له لارې، څو ژبې (پښتو، دري او انګلیسي) کارول، د ډالرو کارونه، د صورت حساب او کوچنی سټیمټ لیدل، د صرافي خپلکاره ماشین څخه د ازي پي پرمټ د کارت پرته پیسې وپستل، د مبادل شمېرې ته پیسو استول او د صرافي خپلکاره څخه یې ماشین ترلاسه کول، د مبادل شمېرې ته کرډیټ زیاتول، د بل اداینه او نورې برخې وړاندې کوي

مهرباتي وکړی نوې بڼه یې له ایستور او پلي ستور څخه دونلود (ښکته) کړئ، د لازياتو معلوماتو لپاره 1515 شمېرې سره اړیکه ټینګه کړئ.

